

Akkor mit tehetünk mégis a Föld megmentéséért?

Miért? Meg kell menteni a Földet? – kérdi nyilván sok olvasó, túlzónak tartva a megfogalmazást.

Hogy nem hatásvadászatról, fajsúlyos szavak indokolatlan használatáról van szó, s bolygónk valóban végveszélybe került, sajnos könnyen igazolható: A környezetszennyezés és a természetes élőhelyek rohamos csökkenése következtében **jelenleg évente – a becslések szerint – több ezer állat-, illetve növényfaj tűnik el a Föld felszínéről.**

Nem kevesen persze erre is csak legyintenek: ilyen mindig is volt, hisz ki ne hallott volna a dinoszauruszok hirtelen kipusztulásáról, s arról, hogy mindenféle katasztrófa nélkül is, az evolúció révén fajok lépnek le bolygónk színpadáról, újak pedig megjelennek.

A kételkedők csak azt nem veszik figyelembe, hogy az egyes folyamatok milyen gyorsan játszódnak le: a „rettegett gyíkok” kb. 2 millió év alatt adták át a helyüket más fajoknak (nagyjából 1000 évente pusztult ki 1 fajuk), másrészt az egyik legnevesebb tudományos folyóirat, a *Scientist* szerint jelenleg a fajok kihalási sebessége 10-szerese az evolúciós kihalási sebességnek, s a Föld a 6. kihalási hullám szélére került.

Számosan vannak olyanok, akik tisztában vannak a ránk leselkedő veszély mértékével, de csüggedt sóhajtozás közben kijelentik, hogy planétánk menthetetlen, nem lehet tenni semmit, hisz **a baj fő okozói azok a transznacionális vállalatok, bankok és biztosítók, amelyek a gazdasági és politikai életet, valamint a médiát is uralják.**

Való igaz, hogy az egész glóbuszra kiterjedő, a rövid távú haszonelérés által vezérelt tőkés társaságok felelősek leginkább a talaj, a víz és a levegő elszennyeződéséért, a Föld légkörének felmelegedéséért, az ózonpajzs elvékonyodásáért, a fajok pusztulásáért, azért, hogy évente kb. egy Magyarországnyi területtel csökken az erdővel borított felszín, s hogy romlik életünk minősége, ám az teljes jelleggel elfogadhatatlan, hogy mi, egyszerű földlakók ez ellen nem tudunk fellépni. **Bár valamennyien csak egy vagyunk a 6,6 milliárdból, az erkölcsi felelősség alól nem bújhatunk ki.**

A legtöbben addig a szintig jutnak el, hogy szemetelni nem szabad, és a hulladékot szelektív módon kell gyűjteni. Ez fontos, de korántsem elégséges célkitűzés: egy lépéssel előbbre kell lépni, és teljes erőnkkel arra kell törekednünk, hogy minél kevesebb hulladékot termeljünk. Ennek eléréséhez kerülnünk kell az egyszerűhasználatos, eldobható, illetve az agyoncsomagolt termékek vásárlását. Ahol még vannak visszaváltható palackok, ott azokat részesítsük előnyben. Keressük mindenhol a környezetbarát, lebomló csomagolóanyagban forgalmazott termékeket! A vásárláshoz vigyünk magunkkal textiltől vagy papírból készült bevásárlóeszközt, s ne fogadjuk el a kb. 200 év alatt lebomló műanyag szatyrokat, zacskókat! Amikor csak lehetséges, tartós, könnyen javítható árucikket vásároljunk!

A szerves hulladékot ne a szemétkosdobjuk, hanem komposztáljuk, így növényeink tápanyag-utánpótlásáról is gondoskodhatunk!

Ne dőlünk be a reklámoknak, s csak azt vegyük meg, amire valóban szükségünk van!

A gyorsétermeket nemcsak az ott kapható egészségtelen ételek és dolgozók kizsigerelése miatt ajánlott elkerülni, hanem azért is, mert az eldobható tálcák, tányérok, poharak, evőeszközök által hatalmas mennyiségű szemetet termelnek.

Ha takarékoskodunk az energiával, akkor az erőműveknek kevesebbet kell működniük, így csökken károsanyag-kibocsátásuk, s nem megújuló energiaforrásaink is lassabban apadnak el.

Takarékoskodni sokféleképpen lehet: például a helyiségek célirányos megvilágításával (csak ott égjen a lámpa, ahol éppen tartózkodunk!), megfelelő hőszigeteléssel, tartós égők, fénycsővek alkalmazásával, a hulladékhő felhasználásával, energiatakarékos háztartási gépek beszerzésével, a használaton kívüli eszközök kikapcsolásával, a nem fosszilis energiaforrások (pl.: szél, nap, víz, földhő, biogáz stb.) növekvő arányú bevonásával energia-gondjaink megoldásába.

Az energiafaló légkondicionáló berendezéseket a forró nyarakon se használjuk, lakásunk, házunk hűtését oldjuk meg más módon: például növényeknek a falra futtatásával, vagy jól szigetelő vakolat alkalmazásával.

Napjainkban már nem is az ipar, hanem a közlekedés a fő környezet-szennyező, s ezen a területen is igen sokat tehetünk.

Személygépkocsit csak akkor használjunk, ha feltétlenül szükséges: a rövidebb távolságokat tegyük meg gyalog vagy kerékpárral, közepes vagy nagy távolságok megtételénél részesítsük előnyben a tömegközlekedési eszközöket, főleg a vasutat!

A legkörnyezetszennyezőbb repülőgépre csak igen nagy távolság – főleg kontinensközi – utazások esetén ülünk. Helyezzük előtérbe a belföldi kirándulást, üdülést!

Aki hazai terméket vásárol, az nemcsak a hazai ipart és a hazai munkahelyek megőrzését támogatja, hanem a kisebb távolságú áruszállítás révén a környezet megőrzését is.

Evés nélkül 40 napnál tovább is életben lehet maradni, míg ivás nélkül maximum 3 napig, mégsem becsüljük eléggé egyre gyorsuló mértékben fogyó vízkészletünket.

Az ENSZ kimutatásai szerint már jelenleg is ott tartunk, hogy 2,3 milliárd ember nem jut elegendő ivóvízhez, s évente 1 millióan halnak meg fertőzőtt víztől, akiknek 90%-a gyermek.

Sürgősen be kell hát fejezni a vízzel való pazarlást és a vizek szennyezését!

Minél nagyobb mértékben fogjuk fel az esővizet, s a kertek locsolására, a WC leöblítésére, gépkocsimosásra, ru-

hatisztításra, felmosásra azt használjuk, ne az ivóvizet!

Tisztálkodásunk során a kádban való nyakig elmerülés helyett a kevésbé víz-igényes zuhanyozást válasszuk! (Az elhasznált fürdővízzel szintén leönthető a WC.)

Kertünket este locsoljuk, mert akkor az öntözővíz jobban hasznosul, így kevesebb kell belőle!

Háztartásunkban, házunk körül csak olyan „szelíd” vegyszereket használjunk, amelyek nem, vagy csak minimális mértékben terhelik a természetes vizeket!

Aki kevesebb sertés- és marhahús eszik, kevesebb kávé iszik, az miközben egészségét szolgálja, a vízzel is takarékoskodik, ugyanis az Egészségügyi Világszervezet (WHO) egyik tanulmánya szerint 1 csésze kávé előállításához 140 liter vízre, 1 kilogramm marhahúséhoz pedig 16 ezer literre van szükség.

A minőségi élethez hozzátartozik az is, hogy szolidárisak vagyunk embertársainkkal, így az alkalmazottaikat kizsákmányoló, tisztességtelen üzletpolitikájuk: az erőfölénnyel való visszaélés révén a kisboltokat tönkretévő (2002. és 2005. között 2200 kisbolt szűnt meg Magyarországon), a hazai mezőgazdasági termelők árúit csak az igen jelentős polcpénz megfizetése után forgalmazó külföldi áruházláncok üzletei egy zöld gondolkodású ember számára kerülendők. (Ellenük szól az is, hogy komoly környezetszennyező gékként működnek, s hogy többnyire gyenge minőségű tömegtermékeket árúsítanak.)

A másokkal való szolidaritás gyakran áldozatvállalással is jár: egy termék megvásárlásakor nem szabad csak az árat nézni: a dolgozóikat emberi méltóságukban megalázó, a szakszervezeteket üldöző, a méltányos bérek fizetésétől elzárkózó, a környezetvédelemmel nem törődő cégek termékeit bojkottálni kell.

A családban, az iskolában és minden lehetséges fórumon hirdetni kell egy olyan új élet-központú, szeretet-elvű világnak az eszméjét, amelyben a gazdaság van az emberért, és nem az ember a gazdaságért, s amelyet a másik ember, a Teremtés feltétlen tisztelete jellemez.

Értékörző és értékteremtő, egymással folyamatos kapcsolatban lévő közösségek sűrű hálózatát kell létrehozni, s az új eszmeiség terjesztéséhez meg kell teremteni számukra a multik uralta médiától független civil médiát, mert csak így lehet hatékonyan fellépni az óriásvállalatok által uralt, vesztébe rohanó emberi világ átforgalmazása, a Föld megmentése érdekében.

A Tudomány Világforumának budapesti résztvevői 2005 novemberében megállapították, hogy **az emberiségnek már csak 5-10 éve van arra, hogy letérjen a jelenleg követett helytelen útról:** nincs hát idő elmélázni, mert az idő nagyon sürget: **Cselekedni kell addig, amíg nem végzetesen késő!**

Zámbó Zoltán